

Μίμης Φωτόπουλος (1913 – 1986)

Γεννήθηκε στη Ζάτουνα της Αρκαδίας, όπου ο πατέρας του υπηρετούσε ως εκπαιδευτικός.

Από μικρός εκδήλωσε ενδιαφέρον για τη ζωγραφική και το θέατρο, όμως τελικά ακολούθησε την υποκριτική. Σπούδασε στη Δραματική Σχολή του Εθνικού Θεάτρου και πραγματοποίησε την πρώτη του θεατρική εμφάνιση στα μέσα της δεκαετίας του 1930.

Κατά τη διάρκεια της μακρόχρονης καλλιτεχνικής του πορείας πρωταγωνίστησε σε εκατοντάδες θεατρικές παραστάσεις και περισσότερες από εκατό κινηματογραφικές ταινίες, δημιουργώντας αξέχαστους χαρακτήρες που τον καθιέρωσαν ως έναν από τους πλέον αγαπητούς Έλληνες ηθοποιούς. Παράλληλα ασχολήθηκε με τη συγγραφή, δημοσιεύοντας ποιητικές συλλογές, πεζά και αυτοβιογραφικά κείμενα.

Η ενασχόλησή του με τη ζωγραφική υπήρξε διαρκής και όχι περιστασιακή. Αν και δεν είχε ακαδημαϊκή εκπαίδευση στις καλές τέχνες, εργάστηκε με συνέπεια επί δεκαετίες, αναπτύσσοντας ένα προσωπικό εικαστικό ιδίωμα. Για τον ίδιο η ζωγραφική αποτελούσε μια εσωτερική ανάγκη και έναν διαφορετικό τρόπο έκφρασης από εκείνον του θεάτρου. Σε συνεντεύξεις του είχε αναφέρει ότι πολλές φορές ζωγράφιζε καθημερινά, ακόμη και στις περιόδους έντονης θεατρικής δραστηριότητας.

Βέβαια, οι εικαστικές τέχνες έχουν πολλές τεχνικές. Μία από αυτές είναι το «κολάζ με γραμματόσημα». Είναι μία πολύ πρωτότυπη τεχνική, την οποία ο Μίμης Φωτόπουλος ανέπτυξε συστηματικά και ανέδειξε στην Ελλάδα από τη δεκαετία του 1960. Έχει τόσο ζωντανές αναπαραστάσεις, που όποιος δεν γνωρίζει την τεχνική θα νομίσει ότι είναι πίνακες ζωγραφικής σε καμβά με χρώματα. Η διαφορά είναι ότι το χρώμα στην τεχνική του κολάζ γίνεται με τη χρήση γραμματοσήμων, ενώ στη ζωγραφική γίνεται με τη χρήση συγκεκριμένου χρώματος.

Η δυσκολία του κολάζ έγκειται αφενός, στο ότι χρειάζεται μεγάλη συγκέντρωση γραμματοσήμων και αφετέρου, στο ότι απαιτείται πολύς χρόνος για τον τεμαχισμό, τη σύνθεση και την τοποθέτηση των γραμματοσήμων στον καμβά. Βέβαια, το αποτέλεσμα είναι εντυπωσιακό ακριβώς λόγω της λεπτοδουλειάς, της μικρολεπτομέρειας και της υπομονής που χρειάζεται, εξαιτίας της τεχνικής δυσκολίας που έχει, προκειμένου να παραχθεί ένα έργο από εκατοντάδες μικροσκοπικά κομμάτια γραμματοσήμων. Τελικά, ο συνδυασμός των χρωμάτων των γραμματοσήμων για την απόδοση ενός έργου είναι εξαιρετικός.

Για πρώτη φορά μετά το θάνατο, του Μίμη Φωτόπουλου, εκτέθηκαν 44 πίνακες-κολάζ με γραμματόσημα, στη γκαλερί «24γράμματα», στο Χαλάνδρι (από τις 13/5 έως 20/5/2018). Συνολικά, τα έργα που δημιούργησε και με άλλες τεχνικές ήταν περί τα 150 μέσα σε είκοσι χρόνια.

Ο Μίμης Φωτόπουλος, γνωρίζοντας από ζωγραφική, ενώ ταυτόχρονα ήταν και συλλέκτης γραμματόσημων, αποφάσισε να συνδυάσει τα δύο αυτά χόμπι και να παράξει μια νέα τεχνική, δημιουργώντας μοναδικά έργα. Τα περισσότερα από αυτά δημιουργήθηκαν από το 1967 κι έπειτα, όταν η δικτατορία των συνταγματαρχών τον είχε σε κατ' οίκον περιορισμό, λόγω των αριστερών πολιτικών του φρονημάτων, έχοντας ταυτόχρονα εξορίσει στη Γυάρο τη σύζυγό του, δημοτική σύμβουλο της αριστεράς στο Μαρούσι.

Κατά τη διάρκεια της ναζιστικής Κατοχής, ο Μ. Φωτόπουλος είχε πάρει μέρος στην ΕΑΜική Αντίσταση. Στα Δεκεμβριανά του 1944, συνελήφθη και εξορίστηκε στο στρατόπεδο της Ελ Ντάμπα στην Αφρική, από όπου και επέστρεψε στα τέλη Μαρτίου 1945.

Ο ίδιος, σε συνέντευξή του, είχε περιγράψει τα συναισθήματα, που του γεννούσε η ζωγραφική με τα γραμματόσημα, ως εξής:

Ήμουν τυχερός που γεννήθηκα σ' αυτή τη χώρα του ονείρου που λέγεται Ελλάδα. Έτσι την έβλεπα από παιδί και έτσι τη βλέπω ακόμη. Έζησα και σ' αυτή τη γοητευτική πόλη που τη λέγανε παλιά Αθήνα. Ταξιδεύοντας με το θίασό μου γνώρισα πιθαμή προς πιθαμή αυτόν τον ευλογημένο τόπο και λυπόμουνα που είχα μόνο δυο μάτια και δεν μπορούσα να τον χορτάσω. Γνώρισα ένα πλήθος από χαρακτήρες και τύπους ανθρώπων, και τ' ανθρώπινα λουλούδια που τα λένε γυναίκες. Έζησα απίστευτα γεγονότα στη ζωή μου.

Ήρθε όμως μια μέρα, που όλα αυτά ήθελαν να βγουν στο φως, να τα δούνε και αυτοί που τους είναι άγνωστα όλα αυτά.

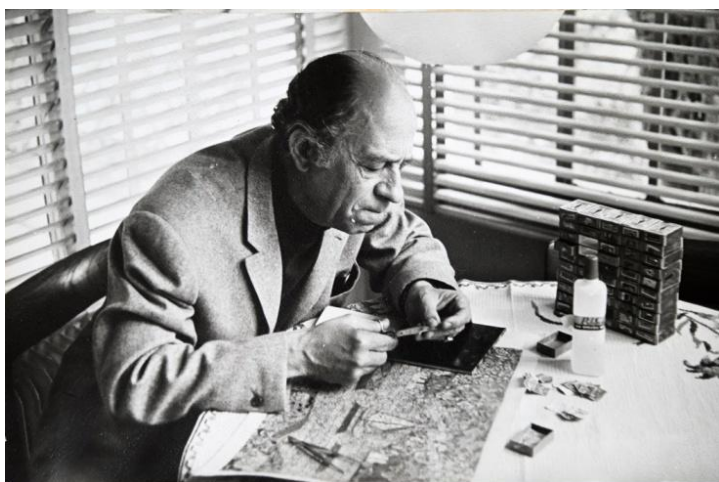
Τη ζωή μου την έχτισα πετραδάκι-πετραδάκι, το ίδιο και τους ρόλους μου στο θέατρο. Κι αυτά τα εκατοντάδες σχήματα και χρώματα που είναι μέσα μου, ήθελα να τα χτίσω πετραδάκι-πετραδάκι, γι' αυτό διάλεξα τα γραμματόσημα. Όταν συνταιριάζω τα κομματάκια, νομίζω πως είμαι ένας μικρός θεός, που παίρνει κάτι άχρηστα χαρτάκια και φέρνει στο φως ένα κομμάτι από τον κόσμο που κρύβεται μέσα του.

Έγραψε 7 βιβλία (4 ποιητικές συλλογές: «Μπουλούκια» 1940, «Ημιτόνια» 1960, «Σκληρά τριολέτα» 1961 και ο «Θάνατος των ημερών» 1976) και 3 αυτοβιογραφικά («25 χρόνια θέατρο» 1958, «Το ποτάμι της ζωής μου» και «Ελ Ντάμπα - Όμηρος των Εγγλέζων» 1965) και 2 θεατρικά έργα («Ένα κορίτσι στο παράθυρο» 1966 και «Πελοπίδας ο καλός πολίτης» 1976) που έχουν παιχτεί.

Πραγματοποίησε πέντε ατομικές εκθέσεις έργων κολάζ από γραμματόσημα.

Υπήρξε μέλος του Δ.Σ. του Σωματείου Ελλήνων Ηθοποιών, μέλος της Πανελλήνιας Ένωσης Ελευθέρου Θεάτρου και Πρόεδρος του Δ. Σ. του Άρματος Θέσπιδος. Έκανε θεατρικές περιοδείες στην Αμερική, Γερμανία, Αίγυπτο, Τουρκία και Κύπρο.

Τιμήθηκε από το Ελληνικό Κράτος με το παράσημο «Χρυσός Σταυρό του Τάγματος του Γεωργίου Α» (για την προσφορά του στον πολιτισμό και τις τέχνες) και τον «Σταυρό του Αποστόλου Μάρκου» από το Πατριαρχείο Αλεξανδρείας.

Όταν τα γραμματόσημα γίνονται χρώμα και αφήγηση.

